

TALOUSENNUSTE VUOSILLE 2025–2027

Heikko kotimainen kysyntä hidastaa kasvua

LISÄTIETOJA

Juho Koistinen
ennustepäällikkö
040 940 2833
juho.koistinen@labore.fi

Ennustearvio



TALOUDE
N
TUTKIMUS
LABORE
EST 1971
YÖN JA

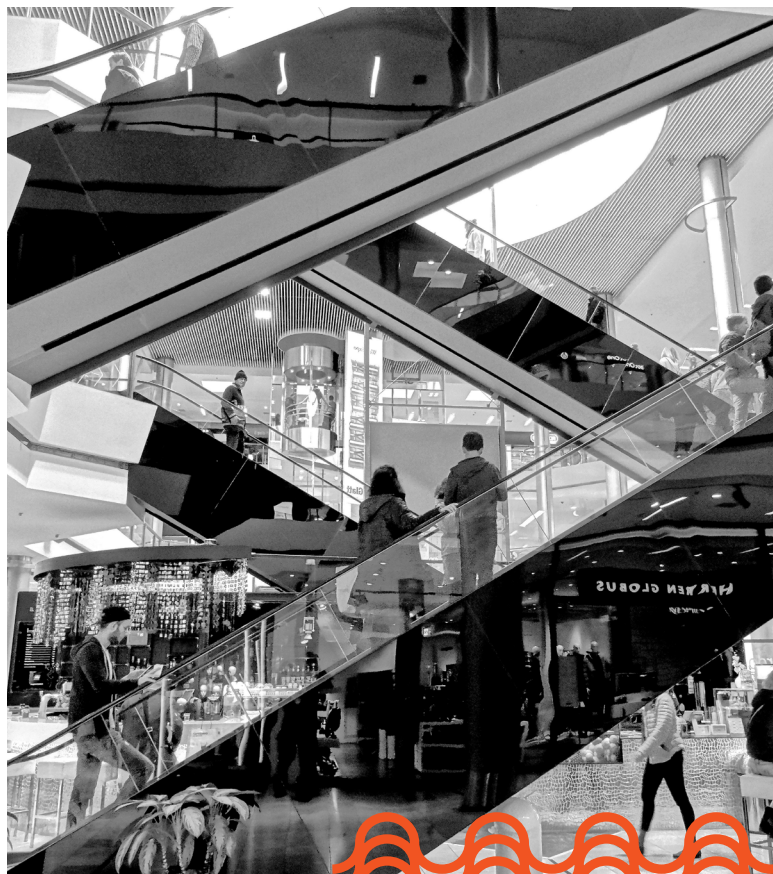
TALOUSENNUSTE VUOSILLE 2025–2027

Heikko kotimainen kysyntä hidastaa kasvua

Työn ja talouden tutkimus LABORE julkisti kevään talousennusteensa huhtikuun 3. päivänä. Sen mukaan talous kasvaa 1,4 ja 1,9 prosenttia kuluvana ja tulevana vuonna. Kuluvan vuoden ennuste näyttää epätodennäköisemmältä pitkittyneen kauppapoliittisen epävarmuuden vuoksi. Ennustemme oli ehdollinen sille oletukselle, että Yhdysvaltojen hallinto ei toteuta kaikkein vahingollisimpia kauppapoliittisia toimiaan. Vaikka Trumpin hallinnon tuontitullien suuruudesta ja niiden lopullisesta muodosta on edelleen epävarmuutta, alkuvuoden tiedot ostopäälikkökyselyistä viittaavat heikentyneeseen kansainväliseen suhdanteeseen etenkin Yhdysvalloissa. Ensi vuoden ennustemme on edelleen uskottava, jos kotimainen kysyntä alkaa elpyä loppuvuoden aikana.

KULUVAN VUODEN TALOUSKEHITYS

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote (BKT) kasvoi tammi–maaliskuussa 0,0 % edellisneljänneksestä ja 0,8 % vuodentakaisesta. Nettoviesti tuki BKT:n vuosikasvua noin 2 %-yksikköä (kuvio 1), mikä selittyi samansuuruisella tuonnin vähentymisellä ja viennin kasvulla. Kotimaisen loppukysynnän kaikki aluerät supistuivat vuodentakaisesta. Kaikkein merkittävimmin putosivat investoinnit ja yksityinen ku-



Kuva: Tünde, Pixabay.

lutus, joiden vaikutus BKT-kasvuun oli noin -2 ja -0,5 %-yksikköä. Yksityiset investoinnit ovat supistuneet vuodentakaiseen verrattuna 2023 alusta alkaen. Merkittävin syy on rakennusinvestointien vähyys, mutta myös kone- ja laite- sekä aineettomat investoinnit supistuivat alkuvuonna. Asuinrakentamisen ennakoivat tiedot osoittavat maltillista elpymistä, mutta kokonaisuudessaan yksityisten investointien kasvu jäänee kevään ennusteestamme (1,8 %).

Viime vuonna käynnistynyt hidas elpyminen on ollut nettoviennin varassa, mikä tekee suhdannekäänteen pysyvyyden arvioinnista vaikeaa, jos kauppapoliittiset jännitteet pysyvät nykyisellään. Suhdanteen voimakkaampi koheneminen vaatisi myös kotimaisen kysynnän piristymistä, jota on ennakoitu jo pidempään. Investointien ja yksityisen kulutuksen voi edelleen odottaa piristyvän rahapolitiikan keventyessä, mutta käänteen ajoittaminen on vaikeaa. Molemmat kysyntäerät kasvoivat alkuvuonna verrattuna vuoden 2024 viimeiseen neljännekseen. Tämä kehitys on lupaavaa, mutta vuosineljänneestä koskevien kasvulukujen kohdalla on usein paljon heiluntaa.

Julkisen talouden rooli suhdannekäänteen vauhdittajana on rajallinen sopeutustarpeen vuoksi.

KANSAINVÄLINEN TALOUS

Suomen talous kasvoi euroaluetta ja muita keskeisiä verrokkimaita hitaammin vuonna 2024, ja kasvuperintöennuste¹ ennakoi vastaavaa kehitystä kuluvalle vuodelle (kuvio 2). Tämän yksinkertaisen ennusteen perusteella euroalueen talous kasvaa kuluvana vuonna 0,5 % ja Suomen 0,4 %. Euroopan keskuspankin (EKP) suhdanne-ennusteen perustella euroalueen talous kasvaa kuluvana vuonna noin 1 %, mikä viittaa talouden hienoiseen piristymiseen loppuvuoden aikana. Oletettavaa on, että Suomen talouskasvu jää euroalueen keskiarvon tietämillä, ellei kotimainen kysyntä yllätä loppuvuonna. Samoin kuin Suomessa, euroalueella taloutta on ylläpitänyt vienti, etenkin teollisuuden vientituotteet.

TYÖMARKKINAT

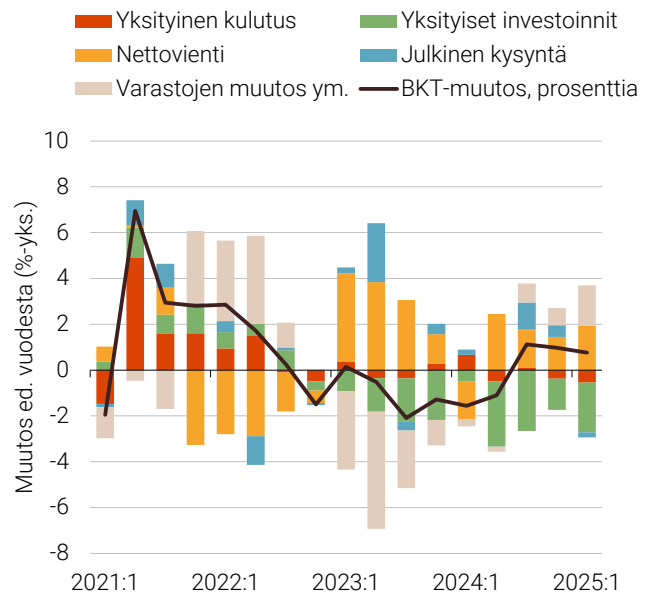
Tilastokeskuksen huhtikuuta koskevien tietojen perusteella työttömyysasteen trendi pysytteli 9,2 prosentissa, joka on 1,0 %-yksikköä korkeampi kuin vastaavana ajankohtana viime vuonna ja noin kolme prosenttiyksikköä enemmän kuin koko euroalueella. Työttömyysaste on kasvanut tasaisesti viimeiset kaksi vuotta noin 1,2 %-yksikköä vuodessa, mikä vastaa noin 36 tuhatta uutta työtöntä vuodessa. Työllisyyden osalta positiivinen seikka on se, että yksityisen sektorin työllisten määrän lasku näyttää päättyneen. Työvoimatutkimuksen tietojen perusteella yksityisen sektorin työntekijöiden määrä on kääntynyt kasvuun ja huhtikuussa yksityisen sektorin palkkasumma kasvoi enemmän kuin julkisella sektorilla (kuvio 3).

HINNAT JA RAHAPOLITIIKKA

Kevään ennusteessamme kuluttajahintaindeksin (KHI) inflaatio hidastuu 1,3 %:iin kuluvana vuonna. Tämä arvio on edelleen uskottava, ja oletettavasti koko vuoden inflaatioluku jää noin 1 %:iin, mitä selittää etenkin asuntolainojen ja kulutusluottojen korkojen lasku.

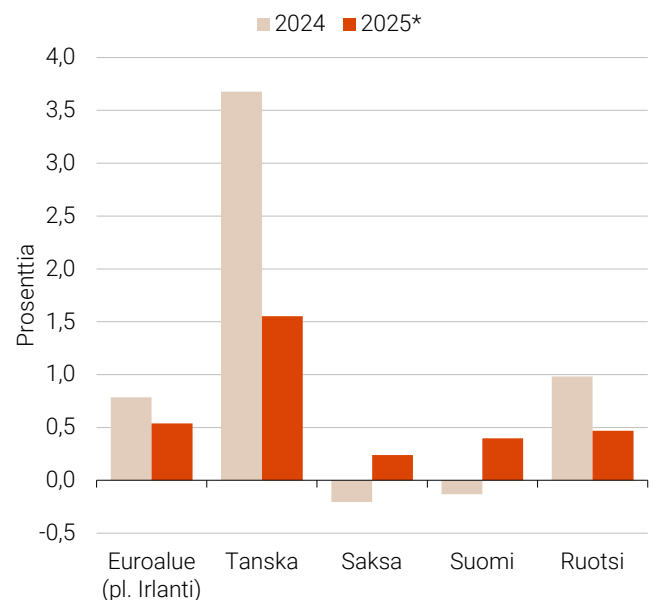
Inflaatio on kuitenkin kiihtynyt Suomessa vuoden 2024 lopulla ja kuluvan vuoden alussa (kuvio 4). Toukuuta koskevien Eurostatin tilastojen perusteella yhdenmukaistetun KHI:n (YKHI) inflaatio oli Suomessa 2,1 % ja euroalueella 1,9 %. Ero Suomen ja euroalueen välillä oli sitäkin merkittävämpi (2,8 ja 2,3 %), jos tarkastellaan

KUVIO 1. ERI KYSYNTÄERIEN VAIKUTUS BKT:N VUOSIKASVUUN SUOMESSA 2021:1–2025:1



Lähde: Tilastokeskus ja omat laskelmat.

KUVIO 2. EDELLISEN VUODEN TOTEUTUNUT JA KULUVAN VUODEN BKT-KASVUENNUSTE SUOMESSA JA VERROKKIMAISIA

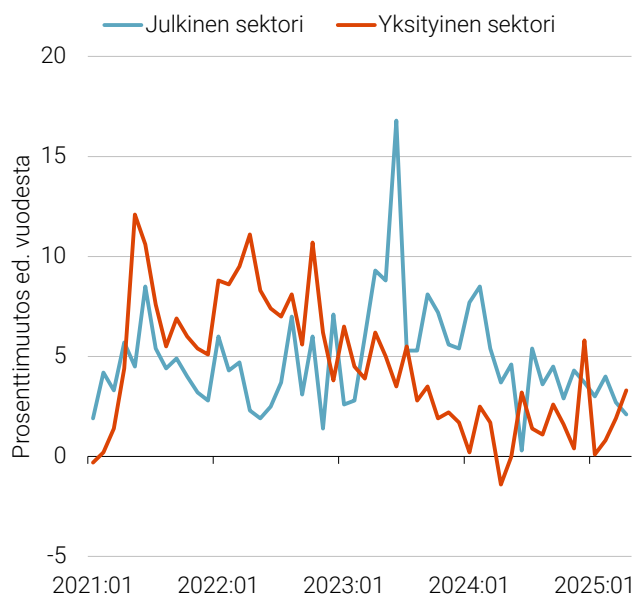


Lähde: Eurostat, omat laskelmat.

Vuoden 2025 luku on kasvuperintöennuste.

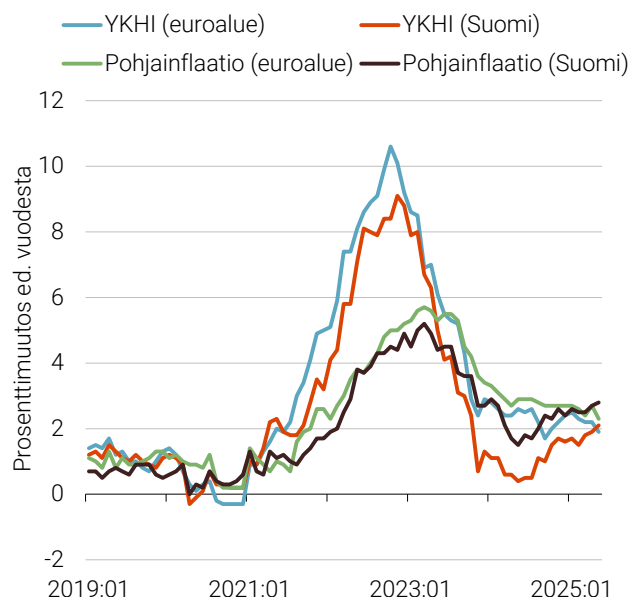
¹ Kasvuperintöennuste saadaan olettamalla, että BKT:n neljännesvuosikasvu on loppuvuonna 0 %.

KUVIO 3. PALKKASUMMAKUVAAJA YKSITYISELLE JA JULKISELLE SEKTORILLE 2021:01–2025:04



Lähde: Tilastokeskus.

KUVIO 4. INFLAATIO EUROALUEELLA JA SUOMESSA 2019:01–2025:05



Lähde: Eurostat.

pohjainflaatiota, josta on poistettu ruuan ja energian suora vaikutus hintoihin. Vuoden 2024 syyskuun alussa voimaan tullut yleisen arvonlisäverokannan korotus 25,5 %:iin heijastuu hintoihin jo täysimääräisesti, minkä lisäksi alkuvuodesta voimaan tuli useampi muu kulusveron muutos. Inflaatiopaineet ovat muutoin melko vaihtelevat.

Inflaatio on hidastunut euroalueella tasaisesti, ja toukokuu oli ensimmäinen kuukausi neljään vuoteen, kun euroalueen inflaatio on hitaampaa kuin Suomen. Tämän lisäksi keskuspankkien tarkasti seuraama pohjainflaatio on hidastunut lähes kahden prosentin keskipitkän aikavälin tavoitteeseen.

Viimeaikainen inflaatiokehitys on rohkaisevaa EKP:n kannalta, sillä se mahdollistaa keskuspankin nopean reagoinnin kauppasodan aiheuttamiin vaikeuksiin. Yhdysvaltojen Kiinalle asettamat tuontitullit voivat johtaa euroalueella kasvaneeseen tuontiin Kiinasta, mikä puolestaan hidastaa inflaatiota ja talouskasvua. Toisaalta Yhdysvaltojen EU:lle asettamat tuontitullit heikentävät euroalueen kasvunäkymiä ja vientimarkkinaa. EKP laski keskeisimmän ohjauksikonsa 2 %:iin kesäkuussa, eikä tulevista korkopäätöksistä ole selkeää markkinanäkemyä. Rahapolitiikan liikkumatila on kuitenkin edelleen riittävää, mikä mahdollistaa nopean reagoinnin euroalueen talousnäkymää muuttaviin äkillisiin yllätyksiin. ■

LISÄTIETOJA

JUHO KOISTINEN

ennustepäällikkö

040 940 2833

juho.koistinen@labore.fi

www.labore.fi





Työn ja talouden tutkimus LABORE

eli Labore (ent. Palkansaajien tutkimuslaitos) on vuonna 1971 perustettu itsenäinen taloudellinen tutkimuslaitos, jossa tehdään tieteen kansainväliset laatukriteerit täyttävää soveltavaa taloustieteellistä tutkimusta. Tutkimuksen painopistealueet ovat työn ja koulutuksen taloustiede, julkistaloustiede sekä makrotaloustiede.

Työn ja talouden tutkimus LABORE

Arkadiankatu 7 (Economicum)
00100 Helsinki
Puh. +358 40 940 1940
labore.fi

Kannen kuva

John Edition, Pixabay